

**Προσφώνηση τοῦ Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Φιλοθέου
στὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟ
(Καθεδρικὸς Ἱερός Ναὸς τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, 1 Φεβρουαρίου 2026)**

Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Ἐχω τὴν ἰδιαίτερη τιμὴ, νὰ ἐκπροσωπῶ στὴν ἱερὰ αὐτὴ σύναξη, τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπό μας, Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμο, σεπτὸ Πρόεδρο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοῦ ὁποίου τὶς ἐγκάρδιες ἀδελφικὲς εὐχὲς καὶ τὸν ἐν Χριστῷ ἀσπασμὸ μεταφέρω. Γνωρίζετε, Παναγιώτατε, ὅτι ὁ Μακαριώτατος καὶ σύμπασα ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, χαιρόμαστε πάντοτε καὶ εὐχαριστοῦμε τὸν Θεὸ γιὰ κάθε παρουσία Σας στὴν Ἑλλάδα, ἰδιαίτερος, ὅμως, σήμερα ἡ συμβασιλεύουσα Θεσσαλονίκη πανηγυρίζει καὶ ἀγαλλιᾶται γιὰ τὸ γεγονὸς τῆς σεπτῆς παρουσίας Σας, σὲ μιὰ Κυριακὴ, μάλιστα, ὅπως ἡ σημερινή, τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου, κατὰ τὴν ὁποία ἡ Ἐκκλησία μᾶς καλεῖ νὰ χαμηλώσουμε τὸ βλέμμα καὶ νὰ ἀνοίξουμε τὴν καρδιά, ὑπενθυμίζοντάς μας ὅτι ὁ δρόμος τῆς σωτηρίας δὲν διέρχεται ἀπὸ τὸ ὕψος τῆς αὐτάρκειας, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ βάθος τῆς συντριβῆς. Ὁ λόγος τοῦ Τελώνου, ἀπλὸς καὶ σχεδὸν ἰσχνόφωνος, γίνεται κραυγὴ μετανοίας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ καθίσταται συγχρόνως ἡ διαρκὴς προσευχὴ τῆς λατρεύουσας ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος: «ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ».

Μὲ βαθύτατο σεβασμὸ καὶ γνήσια υἱικὴ ἀφοσίωση, ἐπιτρέψτε μας, Παναγιώτατε, νὰ μαρτυρήσουμε ὅτι στὸ πρόσωπο καὶ τὴν καρδιακὴ συντριβὴ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀτενίζουμε ὅλοι τὸ τελωνικὸ ἦθος τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας. Ἦθος, πού, ὅπως ὁ ἐξοχώτατος Πρόεδρος καὶ Καθηγητὴς κ. Εὐάγγελος Βενιζέλος, μόλις χθὲς τὸ βράδυ, ἐνώπιον τῆς Συνάξεως τῶν Ὀφφικιαλίων τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας μαρτύρησε, μᾶς θυμίζει τὴν Παλαιοδιαθηκικὴ φλεγομένη καὶ μὴ κατακαιομένη βάτο. Εἶναι, δηλαδή, ἦθος Θεομητορικό· ἦθος ταπεινώσεως καὶ σταυρικῆς ὑπομονῆς· ἦθος πού δὲν ἐπιδεικνύει δύναμη, ἀλλὰ διακονεῖ· πού δὲν ἐπιδιώκει ἀνθρώπινη δικαίωση, ἀλλὰ ἐμπιστεύεται ἀκλόνητα τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Καί, μάλιστα, ἀκόμη καὶ ὅταν κάποιοι, μὲ πνεῦμα φαρισαϊκῆς αὐτοδικαιώσεως καὶ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ, πολεμοχαρεῖς καὶ ὅπωςδῆποτε «βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν» στὴν πατρικὴ καὶ ἀδελφικὴ ἀγάπη τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, λιθοβολοῦν ἀφρόνως τὴν διαχρονικὴ Εὐεργέτιδά τους Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὴν ὁρατὴ ἐκφρασὴ Της, τὸ σεπτὸ πρόσωπο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου.

Παναγιώτατε, ἡ παρουσία Σας στὸν περικαλλὴ αὐτὸ Ναὸ, τὸν Καθεδρικὸ Ἱερὸ Ναὸ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας Θεσσαλονίκης — πού μὲ τὴν ἴδια του τὴν ὑπαρξὴ καὶ τὴν

ὀνομασία εἰκονίζει καὶ μαρτυρεῖ τὴ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως — γίνεται σήμερα ἀντίλαλος μνήμης, πίστεως καὶ ἀδιάσπαστης παραδόσεως, ζωντανὸ σύμβολο τῆς θείας Σοφίας καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καθολικότητος.

Γι' αὐτὸ καὶ χοροστατεῖτε σήμερα, Παναγιώτατε, ἐν «ιδίῳ τόπῳ». Ὅχι μόνον διότι ὁ Ἱερὸς αὐτὸς Ναὸς εἶναι εἰκόνα τῆς «ἉγίαΣοφίας» τῆς Βασιλευούσης Πόλεως, ἀλλὰ, κυρίως, διότι τὸς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου εἶναι κάθε τὸς ὅπου ἡ Ἐκκλησία ζεῖ καὶ προσεύχεται μὲ ταπείνωση καὶ ἀλήθεια· κάθε τὸς ὅπου προηγείται ὁ Τελώνης, ὅπου δικαιώνεται, δηλαδή, ὁ ἀπὸ τοὺς πολλοὺς κατακρινόμενος, ἐνῷ ὁ ἴδιος παραμένει ἀληθινὰ καὶ βαθύτατα συντετριμμένος ἐνώπιον τῆς Χάριτος.

Ἡ Θεσσαλονίκη, πόλη Ἀποστολική, Μαρτυρικὴ καὶ Πατερικὴ, Σᾶς ἀνοίγει καὶ πάλι ὅλες αὐτὲς τὶς ἡμέρες τὴν καρδιὰ τῆς. Ὁ εὐσεβὴς λαός, οἱ τιμιώτατοι ἄρχοντές μας, ὁ ἱερὸς κλῆρος καὶ ὁ ἐπίσκοπός Της, μαζὶ μὲ τοὺς ἀδελφοὺς Ἐπισκόπους, τοὺς ὁποίους ἰδιαιτέρως εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν παρουσία τους, ἀπενίζουμε τὸ σεπτὸ πρόσωπό Σας μὲ χαρὰ, σεβασμὸ καὶ συγκίνηση, ἀναγνωρίζοντας τὸν Πατριάρχη ποὺ μιλά μὲ τὴ γλῶσσα τῆς ἀληθείας καὶ τῆς εὐθύνης, παρὰ τὶς δοκιμασίαι καὶ τὶς ταπεινώσεις τῶν ὑπεναντίων.

Ἐπιπλέον, Παναγιώτατε, Σᾶς εὐχαριστοῦμε ἐκ βάθους καρδίας γιὰ τὴν Πατριαρχικὴ Σας εὐμένεια νὰ χειροθετήσετε τὸν Δήμαρχο τῆς Πόλεώς μας κ. Στυλιανὸ Ἀγγελούδη σὲ Ἄρχοντα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἡ σεπτὴ αὐτὴ πράξις δὲν τιμᾷ μόνον ἓνα πρόσωπο, ἀλλὰ περιποιεῖ τιμὴ σὲ ὁλόκληρο τὸν ἄνθρωπο τῶν Θεσσαλονικέων, ὁ ὁποῖος διαχρονικὰ πορεύεται σὲ ζωντανὸ διάλογο πίστεως καὶ μαρτυρίας μὲ τὴ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ.

Ὅλα τὰ παραπάνω ἀποκαλύπτουν ὅτι ἀνανεώνεται καὶ ἐν καιρῷ παρόντι ἓνας δεσμὸς παλαιὸς καὶ ἀκατάλυτος, ποὺ συνδέει τὴ Θεσσαλονίκη μὲ τὸ Φανάρι· δεσμὸς μνήμης καὶ σεβασμοῦ, ποὺ μεταδίδεται ὡς ἱερὰ παρακαταθήκη στὶς γενεὰς καὶ ἐδραιώνει τὴν ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση τοῦ λαοῦ μας. Καὶ γι' αὐτὸ ἡ παρουσία Σας κοντὰ μας, Παναγιώτατε, καθίσταται πάντοτε πηγὴ εὐλογίας, χαρᾶς καὶ ἐλπίδος, καὶ ὁ πατρικὸς Σας λόγος εἰσοδεύει στὶς καρδιές μας ὅπως ἡ προσευχὴ τοῦ Τελώνου, ποὺ ἀνέβηκε σιωπηλὰ στὸν Οὐρανὸ, προσφέροντας ἔλεος καὶ Χάρη παρὰ τοῦ Ζώντος Θεοῦ. Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα!